

MOKINIŲ PAŽINTINEI VEIKLAI, PROFESINIAM ORIENTAVIMUI SKIRTŲ LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažintinei veiklai, profesiniam orientavimui skirtų lėšų naudojimo tvarkos aprašu (toliau – aprašas) Sangrūdodos gimnazija (toliau – mokykla) siekia užtikrinti tikslingą ir racionalų lėšų, skirtų pažintinei veiklai, profesiniam orientavimui panaudojimą.

2. Mokinių pažintinei veiklai, profesiniam orientavimui skirtų lėšų dydis nustatomas pagal Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 (Žin., 2001, Nr. 57-2040; 2009, Nr. 119-5339; 2013, Nr. 785).

3. Aprašas atitinka Ilgalaikę pilietinio ir tautinio ugdymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. X-818 (Žin., 2006, 102-3939), Valstybinės švietimo strategijos 2013–2022 metų nuostatų įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. pažintinė veikla – viena iš neformaliojo mokinių karjeros planavimo, tautinio, pilietinio ir kultūrinio ugdymo formų;

4.2. pažintinės veiklos lėšos – mokyklos mokinio krepšelio pažintinei veiklai skirtų lėšų dalis;

4.3. Profesinio informavimo vieta - skaitykla, biblioteka, PIT'as (Profesinio informavimo taškas, turintis laisvą prieigą prie interneto, priėjimą prie šalies švietimo ir darbo rinkos duomenų bazių bei sukaupią profesinio informavimo medžiagą kompiuterinėse laikmenose, vaizduose, spaudiniuose ir kt. ir kuriame teikiamos profesinio informavimo paslaugos.

4.4. Profesinis informavimas – veikla, apimanti žinių apie švietimo sistemą (priėmimo taisykles ir mokymosi sąlygas, studijų ir mokymo programas, jų turinį, trukmę, formas ir kt.), specialybių ir profesijų turinį, ypatumus ir reikalavimus, darbo rinką (profesijų pasaulį, darbo jėgos paklausą ir pasiūlą bei kt.) ir profesinės karjeros galimybes teikimą.

4.5. Profesinis konsultavimas – veikla skatinanti asmenį optimaliai panaudoti savo jėgas kvalifikacijai įgyti ir dirbti, pagalba asmenims renkantis profesiją, atsižvelgiant į jo individualias savybes (interesus, gebėjimus, polinkius), konkrečių profesijų ypatumus bei mokymosi, studijų ir darbo galimybes.

II. PAŽINTINĖS VEIKLOS, PROFESINIO ORIENTAVIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

5. Pažintinės veiklos, profesinio orientavimo tikslas – padėti mokiniams suvokti savo tautos istorijos, kultūros, gamtos savitumą, puoselėti ir išlaikyti tautinę savimonę, aktyviai kurti savo karjerą.

6. Organizuojant mokinių pažintinę veiklą, profesinį orientavimą keliami šie uždaviniai:

6.1. ugdyti karjeros planavimo ir bendrakultūrinę kompetenciją;

6.2. puoselėti tautiškumo ir pilietiškumo nuostatas, skatinti mokinių saviraišką;

6.3. skatinti ugdymo formų ir metodų įvairovę.

7. Organizuojant pažintinę veiklą, profesinį orientavimą laikomasi šių principų:

- 7.1. aktualumo – veikla atitinka joje dalyvaujančių vaikų kultūrinę ir socialinę patirtį;
- 7.2. demokratiškumo – mokyklos bendruomenė identifikuoja poreikius ir nustato prioritetus;
- 7.3. prieinamumo – veikla prieinama visiems vaikams, nepriklausomai nuo jų mokymosi galimybių, pasiekimų ir socialinės padėties;
- 7.4. individualizavimo - veikla vykdoma atsižvelgiant į individualius asmens poreikius.

2. ATSAKINGI ASMENYS IR JŲ FUNKCIJOS

7. Gimnazijoje už profesinį informavimą ir konsultavimą atsakingas paskirtas konsultantas.
- 8. Konsultantas:**
  - 8.1. Planuoja mokyklos profesinio informavimo ir karjeros ugdymo veiklą;
  - 8.2. Pagal Švietimo ir mokslo ministro patvirtintos karjeros ugdymo programos gaires rengia karjeros ugdymo programas ir jas integruoja į ugdymo turinį, panaudojant pasirenkamuosius dalykus, papildomojo ugdymo veiklą, aktyvų dalyvavimą konferencijose, seminaruose, projektinėje veikloje.
  - 8.3. Atsako už prieigos prie AIKOS interneto svetainės užtikrinimą;
  - 8.4. Bendradarbiauja su profesinį informavimą ir konsultavimą teikiančiomis įstaigomis mieste;
  - 8.5. Organizuoja įvairius renginius mokytojams ir mokiniams profesinės karjeros ugdymo ir profesijos pasirinkimo klausimais.
9. Gimnazijos mokytojai teikia informaciją apie savo specialybę bei su ja susijusius dalykus renkantis mokymosi profilius.
- 10. Klasių auklėtojai (5-8, IG-IVG kl.):**
  - 10.1. Atsako už profesinio informavimo ir konsultavimo renginių planavimą, organizavimą, jų pravedimą;
  - 10.2. Organizuoja išvykas ir ekskursijas į gamybos įmones, intelektualinės sferos įstaigas, aukštųjų mokyklų atvirų durų dienas bei muges.
  - 10.3. Bendradarbiauja su psichologu, socialiniu pedagogu bei profesinį informavimą ir konsultavimą teikiančių įstaigų darbuotojais atliekant tyrimus; analizuoja išvadas; kaupia informaciją apie auklėtinius;
  - 10.4. Stebi, informuoja, konsultuoja auklėtinius renkantis profesiją.

3. INFORMAVIMO IR KONSULTAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO REIKALAVIMAI

11. Profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugos teikiamos tokia tvarka:
  - 11.1. mokytojai:**
    - 11.1.1. 1-4 klasių mokiniams teikia pažintinę informaciją apie darbą ir profesijų pasaulį.
    - 11.1.2. 5-8 klasių mokiniams teikia pažintinę informaciją apie savo srities specialybes, mokymosi ir studijų galimybes, profesijas; supažindina su profesinio informavimo šaltiniais, pataria, kur rasti profesinio informavimo ir konsultavimo institucijas;
    - 11.1.3. IG-IVG klasių mokiniams teikia tikslinę informaciją apie savo srities specialybių ir profesijų turinį, ypatumus ir reikalavimus, mokymosi ir studijų galimybes, priėmimo sąlygas (gebėjimai, reikalingos savybės, reikalingas išsilavinimas, reikalingi pagrindiniai dalykai, ugdymo įstaigos, programos ir kt.), supažindina su profesinio informavimo šaltiniais, pataria, kur rasti profesinio informavimo ir konsultavimo institucijas;
  - 11.2 klasių auklėtojai:**
    - 11.2.1. 8-IG klasių mokiniams, jų tėvams teikia pažintinę informaciją apie specialybes, mokymo ir studijų sistemą. Supažindina su profesinio informavimo vietos teikiamomis galimybėmis, profesinio informavimo ir konsultavimo šaltiniais ir institucijomis;
    - 11.2.2. IIG-IVG klasių mokiniams, jų tėvams teikia tikslinę informaciją apie specialybės mokymo ir studijų sistemą, priėmimo sąlygas, darbo rinką, profesijas, supažindina su profesinio

informavimo vietos teikiamomis galimybėmis, profesinio informavimo ir konsultavimo šaltiniais ir institucijomis;

11.3. konsultantas:

11.3.1. 1-4 klasių mokiniams teikia pažintinę informaciją apie darbą ir profesijų pasaulį.

11.3.2. 5-8 kl. mokiniams teikia pažintinę informaciją apie specialybes, mokymosi ir studijų galimybes, darbo rinką;

11.3.3. IG-IVG kl. mokiniams teikia tikslią informaciją apie specialybes ir profesijų turinį, ypatumus ir reikalavimus, mokymosi ir studijų galimybes, priėmimo sąlygas ir kt., su naudingomis internetinėmis svetainėmis;

11.3.4. mokinių tėvams, mokytojams teikia informaciją ir konsultuoja ir specialybių įgijimo bei kitais darbo rinkos klausiais apie mokymo ir studijų sistemos teikiamas galimybes;

11.3.5. atlieka testus profesiniam tinkamumui ir pažintiniams gebėjimams nustatyti(8-12 klasių mokiniams);

11.3.6. atlieka tyrimus, aiškinantis vykstančius pokyčius;

11.3.7. mokytojus, klasės auklėtojus informuoja apie teikiamas paslaugas bei naujoves profesinio informavimo srityje;

11.4. socialinis pedagogas ir mokyklos psichologas:

11.4.1. 1-4 klasių mokiniams teikia pažintinę informaciją apie darbą ir profesijų pasaulį.

11.4.2. 6-8 klasių mokinius supažindina su profesijos karjeros planavimu, vykdo profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo programas;

11.4.3. IG-IVG klasių mokinius konsultuoja profesinės karjeros planavimo klausimais, vykdo profesinės karjeros planavimo gebėjimų ugdymo programas;

11.4.4. atlieka gebėjimų, polinkių, profesinio tinkamumo testus, įvertina asmens profesinį kryptingumą, tinkamumą, asmenines savybes ir gebėjimus.

III. PAŽINTINĖS VEIKLOS, PROFESINIO ORIENTAVIMO ORGANIZAVIMAS IR LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

12. Pažintinė veikla, profesinis orientavimas organizuojama išnaudojant Sangrūdės miestelio ir apylinkių teritorijos teikiamas galimybes, palaiapsniui pereinant prie savivaldybės ar šalies pažintinių objektų.

13. Lėšos, skirtos mokinių pažintinei veiklai, profesiniam orientavimui naudojamos apmokėti už:

13.1. mokinių dalyvavimą pažintinėse edukacinėse programose, pamokose ir projektuose;

13.2. bilietus į pažintinius objektus ir renginius (spektaklius, parodas);

13.3. mokinių ir juos lydinčių asmenų kelionės (transporto) į pažintinius objektus išlaidas;

13.4. gido paslaugas;

14. Rekomenduojami pažintiniai objektai: muziejai, istorijos, gamtos, geografijos, kultūros paminklai, verslo ir gamybos įmonės, profesinę kvalifikaciją suteikiančios ugdymo įstaigos, aukštosios mokyklos, kolegijos, profesinio rengimo centrai ir pan.

15. Lėšų negalima naudoti:

15.1. kelionių į užsienį ir su jomis susijusioms išlaidoms apmokėti;

15.2. mokytojo darbo apmokėjimui už organizuojamą pažintinę veiklą;

15.3. mokinių išvykų į olimpiadas, konkursus, sporto varžybas ir pan. apmokėjimui;

15.4. pramoginių renginių lankymo ir organizavimo išlaidoms apmokėti;

15.5. projektų, programų parengimo išlaidoms apmokėti;

15.6. mokinių poilsiui organizuoti.

16. Mokyklos vadovas, suderinęs su steigėju, pažintinei veiklai, profesiniam orientavimui gali panaudoti ir kitas sutaupytas mokinio krepšelio lėšas.

17. Siekdama pažintinės veiklos, profesinio orientavimo kokybės, veiksmingumo didinimo, paslaugų savikainos mažinimo, mokykla gali sudaryti bendradarbiavimo sutartis dėl pažintinės

veiklos, profesinio orientavimo organizavimo su neformaliojo švietimo, kultūros ir kitomis įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Pažintinei veiklai, profesiniam orientavimui finansuoti gali būti naudojamos rėmėjų, tėvų ir kitos lėšos teisės aktų nustatyta tvarka.
